

Regeringens inriktning och styrning av den regionala utvecklingspolitiken

Reglab 24 januari 2023

Ina Berggård och Örjan Hag
Enheten för regional utveckling och landsbygdsutveckling
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Ny regering och politikens inriktning

- För 2023 framgår regeringens inriktning av politiken i Budgetpropositionen för 2023, Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 och i olika regeringsbeslut för 2023
- Departementsombildning och nytt departement
- Viktigt att få till synergier mellan de frågor som ska hanteras i det nya departementet
- Om det kommer att göras några förändringar av den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken får vi återkomma om

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Peter Kullgren, landsbygdsminister
Dan Ericsson, samordnande
statssekreterare

Andreas Carlson, infrastruktur- och
bostadsminister
Johan Davidson, statssekreterare

Fredrik Ahlén, expeditiönschef

Egon Abresparr, rättschef

Landsbygdsavdelningen

FJR

Fiske, jakt
och ren-
näring

JL

Jordbruk
och
livsmedels-
företagande

RUL

Regional
utveckling
och lands-
bygds-
utveckling

DL

Djur och
livsmedel

SMF

Skog,
miljö och
forskning

BB

Bostäder
och
byggande

SPN

Samhälls-
planering

US

Utveckling
och
styrning
av
transport-
området

TP

Transport-
infra-
struktur
och
planering

TM

Transport-
marknad

Expeditionschefs-
sekretariatet

Rättssekretariatet

- Landsbygd
- Infrastruktur och bostäder

Administrativa
sekretariatet

Sekretariatet för EU
och internationella
frågor

LI Kommunikation

HR

Inriktningen för den regionala utvecklingspolitiken enligt BP2023

- Målet för politikområdet ligger fast
- I Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 anges strategiska områden och prioriteringar för politiken
- Tre områden som behöver utvecklas i det statliga genomförandet:
 - Omställning till en hållbar regional utveckling i linje med målet för den regionala utvecklingspolitiken
 - Betydelsen av ett territoriellt perspektiv där hela landet ges ökad möjlighet att utvecklas
 - Ett samordnat genomförande där ansvar och uppgifter är tydliga. Samordning mellan myndigheter och samverkan mellan myndigheter, regioner och kommuner.

RiR:s granskning av den regionala utvecklingspolitiken och regeringens svar

- Regeringens hantering av statens insatser har enligt RiR gett svaga förutsättningar för ett effektivt samlat statligt agerande för att nå politikens mål
- RiR rekommenderar regeringen att
 - Utredda den regionala utvecklingspolitiken
 - Tydliggöra syften m.m. på myndigheter och samverkan
 - Ge Tillväxtverket i uppdrag att följa upp genomförandet av nationell strategi
 - Ta fram riktlinjer för utformning av erbjudanden och myndighetsuppdrag till regioner
- RiR:s iakttagelser är bl.a. att
 - Det regionala utvecklingsansvaret inte är tydligt avgränsat
 - Erbjudanden till regioner och utlysningar till regioner via myndigheter ofta är kortvariga
 - Integreringen av hållbarhet och Agenda 2030 och ett utmaningsdrivet arbetssätt ännu bara går att skönja

Styrningen av regioner och myndigheter för 2023

- Villkorsbeslut
- Tillväxtverket
- Myndigheter av särskild betydelse för den regionala utvecklingspolitiken
- Särskilda uppdrag till myndigheter

Villkorsbeslut för 2023

- Mycket snarlikt villkorsbeslutet för 2022 – utgår från lag och förordning
- Hållbar utveckling i fokus för redovisningen av resultat, t.ex.
Hur integrering av ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet inklusive jämställdhet, integration samt miljö och klimat i analyser, strategier, program och insatser har bidragit till resultaten
- Olika territoriella perspektiv viktigt, t.ex.
Hur beaktandet av olika territoriella perspektiv och hänsynstagande till olika förutsättningar, bl.a. gles- och landsbygder samt städer och tätorter, som råder i olika delar av länet har bidragit till resultaten

Villkorsbeslut för 2023, forts.

Utveckling av samverkan och samråd, t.ex.

- Hur regionernas samverkan med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter har bidragit till resultaten
- Hur regionernas samråd med företrädare för berörda organisationer, t.ex. det civila samhällets organisationer, och näringsliv i länet har bidragit till resultaten

Analys, uppföljning och utvärdering, t.ex.

- Hur erfarenheter och kunskap från genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar har bidragit till resultaten

Myndigheter som ska återrapportera sitt bidrag till regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken

- Arbetsförmedlingen (särskilt uppdrag)
- Boverket
- Energimyndigheten (styrs via instruktion)
- ESF-rådet
- Folkhälsomyndigheten
- Jordbruksverket
- Kulturrådet
- Livsmedelsverket
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Myndigheten för yrkeshögskolan
- Naturvårdsverket
- Post- och telestyrelsen
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Sametinget
- Svenska Filminstitutet
- Sveriges Geologiska Undersökning
- Trafikverket (styrs via instruktion)
- Vinnova
- Länsstyrelserna

Tillväxtverkets regleringsbrev för 2023

- Uppdrag processtöd till regionernas arbete med smart specialisering, förlängt till februari 2028
- Återrapportering om stöd till regionernas kompetensförsörjningsarbete
- Sammanställning av myndigheternas återrapporteringar
- Bilaga 3 med pågående uppdrag

Tillväxtverket och Vinnova

Särskilda uppdrag:

- Bistå vid varsel och omställning 2022–2024 (Tillväxtverket 2022)
- Inrätta och medverka i ett nationellt analysnätverk för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030 (Tillväxtverket 2022)
- Förlängd tid för uppdraget att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala utvecklingsarbetet 2019–2023 (Tillväxtverket 2021)
- Utveckla arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser 2021–2023 (Vinnova 2021)

Analys och utvärderingar av Tillväxtanalys

- Politik för hållbar omställning (2021)
- Vad kan staten göra för att underlätta för regioners omställningsförmåga (2023)
- Utvärdering av företagsstödande insatser inom regionalfonden 2014–2020 (2022)
- Utvärderingar av regionalt investeringsstöd och transportbidrag (kommande)

Internationell kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte – Exempel!

Nordiska samarbetet

- Nordiska Ministerrådet
- Nordiska ämbetsmannakommittér
- Nordiska arbetsgrupper inom olika teman

Europeiskt samarbete

- EU-samarbete om territoriell sammanhållning/territoriell agenda
- European Regional Policy Research Consortium (EoRPA)
- Visions and Strategies Around the Baltic Sea (VASAB)

OECD

- Regional Development Policy Committee
- OECD arbetsgrupp landsbygd
- OECD arbetsgrupp stadsutveckling
- OECD arbetsgrupp om indikatorer
- OECD expertgrupp multi-level governance

Regionalfonden programperioden 2021–2027

- Insatserna ska bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling – stödja den regionala utvecklingskraften, näringslivets konkurrenskraft och sysselsättning
- De 8 regionala och det nationella programmet är godkända av kommissionen
- Fonden för en rättvis omställning är godkänt av kommissionen

- Utredning om en ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel

Interreg programperioden 2021–2027

- Sverige kommer delta i 12 Interregprogram som syftar till att främja samarbete över nationsgränser och bidra till en integrerad och hållbar regional utveckling
- Samtliga 12 program är godkända av kommissionen
- Programmeringen av Kolarctic är avbruten
- Regeringsbeslut har fattats om vilka svenska myndigheter/organisationer som ska finnas med i Övervakningskommittéer (12 program) och Styrkommittéer (3 program)
- Genomförandet har startat i samtliga program